

СТАНОВИЩЕ

по процедура за придобиване на образователна и научна степен „доктор” по докторска програма „Финанси, парично обръщение кредит и застраховка (финанси)”

Изготвил становището: проф. д-р Андрей Захариев, научна специалност „Финанси, парично обръщение кредит и застраховка (финанси)”, катедра „Финанси и кредит” при СА „Д. А. Ценов“, член на научното жури, съгласно заповед №1119/21.12.2021 г.

Автор на дисертационния труд: Михаела Стоянова Монова, D020218158, задочен докторант към катедра „Финанси” при СА „Д. А. Ценов” – гр. Свищов, докторска програма „Финанси, парично обръщение кредит и застраховка (финанси)”

Тема на дисертационния труд: Управление на риска и финансовото състояние на застрахователните компании чрез презастраховане

Представям настоящето становище в изпълнение на Заповед №1119/21.12.2021 г. и Решения от първо заседание на научното жури, проведено на 23.12.2021 г. относно процедура на катедра „Финанси и кредит” при СА „Д. А. Ценов“ за придобиване на ОНС „доктор” по докторска програма „Финанси, парично обръщение кредит и застраховка (финанси)” от задочен докторант Михаела Монова, D020218158 с научен ръководител доц. д-р Валентин Милинов.

I. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд представлява задълбочено, завършено и актуално научно изследване, което се извършва в посткризисния период в отговор на решаването на проблеми от финансово-аналитичен и секторно-изследователски характер.

В разработката, докторантът си поставя амбициозната цел за извършването на системен анализ на регулаторните и финансовите аспекти на презастраховането по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в България като ключов инструмент за осигуряване на финансовата стабилност на застрахователния бизнес в условията на динамично развиващ се застрахователен пазар.

В работата се анализират теоретичните постановки на редица автори в разглежданата проблематика, а от друга – докторантът излага своето конкретно виждане относно влиянието на презастраховането върху финансовото състояние на общозастрахователни дружества, обосновава изводи и препоръки.

Дисертационният труд е разработен в обем от 174 стандартни страници, от които 137 страници са основен текст и 26 страници – приложения. Работата е структурирана, както следва: увод, три глави, заключение, библиографска справка и приложения. В основния текст на изследването са представени множество таблици, фигури и формули. В края на труда е представено едно приложение с множество таблици. Библиографската справка съдържа 88 източника по АРА стил на цитиране, вкл. от научната школа на катедра „Финанси и кредит“ и катедра „Застраховане и социално дело“. Има и три нормативни източника и 12 от Интернет. Всички източници в библиографската справка са адекватно цитирани в основния текст на дисертационния труд.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

По отношение на *съдържанието* на дисертационния труд проличава ясно авторовата задълбочена теоретична подготовка в областта на финансите. Докторантът демонстрира своите познания във връзка с нормативните, макроикономическите и организационните аспекти на финансовото управление на застрахователните компании.

По отношение на *структурата* на дисертационния труд авторът е постигнал прецизност и съразмерност в обема на главите, които са три на брой, а във всяка от тях са формулирани по основни точки,

подредени в логическа последователност. В текста на всяка глава са очертани изводи.

По отношение на *стила*, дисертацията се отличава с научен стил на изразяване и акуратно използване на специалната финансово-застрахователна терминология, както и формулния апарат.

По отношение на *методологическия план*, в разработката са използвани основни научни методи на изследване, като: индукция и дедукция; анализ и синтез; абстракция и обобщение; исторически и логически подход; статистически методи.

В процеса на изследването докторантът използва и цитира голям брой фундаментални наши и чужди *литературни източници*, свързани с поставената тематика. Литературните източници са коректно цитирани под линия в основния текст на разработката.

В *заключението* авторката прави аргументирани обобщения от изследването и потвърждава формулираната във въведението изследователска теза и работни хипотези.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

В дисертационният труд на докторант Михаела Монова могат да се открият следните основни научно-приложни приноси:

Първо. Оригинално изследване от капиталова гледна точка на влиянието на презастраховането върху балансовите позиции и финансовите показатели на общозастрахователните дружества.

Второ. Изследване на най-масовия застрахователен продукт, застраховка „Гражданска отговорност“ с емпирично обвързване с финансовите показатели на ЗАД „ОЗК-Общо застраховане“.

IV. Критични бележки, въпроси и препоръки по дисертационния труд

Към докторанта може да се постави следният въпрос:

От гл. т. на оптимизацията на капиталовата структура на застрахователното дружество какви ефекти има презастраховането върху резултатите от оптимизационния процес по отношение на резултатите от прилагане на модела на Гордън, CAPM, лихвената крива

и определянето на бета коефициент на дружеството по исторически данни?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Дисертационният труд на докторант Михаела Монова представлява актуално изследване в областта на презастраховането, актюерските разчети и капиталовия мениджмънт на общозастрахователните дружества.

Сериозността на изследователската работа на докторанта се доказва с нейните публикации, свързани с темата на дисертационния труд – общо четири на брой публикации (една студия, една статия в съавторство и два научни доклада).

В **заключение** може да се констатира, че дисертационният труд притежава необходимите научни и научно-приложни приноси. Това ми дава основание да оценя положително дисертационния труд за целите на решение на научното жури за присъждане на образователната и научна степен „доктор” по докторска програма „Финанси, парично обръщение кредит и застраховка (финанси)” на докт. Михаела Монова от катедра „Финанси и кредит“ при СА „Д. А. Ценов“.

20.01.2022 г.
гр. Свищов

Рецензент:
(Проф. д-р Андрей Захариев)